

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија” број 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11), член 21 став 2 и член 22 став 2 од Законот за средно образование („Службен весник на Република Македонија” број 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13 и 41/14) и член 7 алинеја 5 од Законот за стручно образование и обука („Службен весник на Република Македонија” број 71/06, 117/08, 148/09, 17/11, 24/13, 137/13 и 41/14), министерот за образование и наука донесе наставна програма по **осигурување за II година**, сообраќајна струка – образовен профил техничар за логистика и осигурување за учениците во средното стручно образование.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА**

НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО

ОСИГУРУВАЊЕ

II ГОДИНА

СООБРАЌАЈНА СТРУКА
Техничар за логистика и осигурување

СКОПЈЕ, 2014 ГОДИНА

1. Идентификациски податоци

1.1. Назив на наставниот предмет: ОСИГУРУВАЊЕ

1.1. Образовен профил, струка и времетраење на образованието

1.2.1. Образовен профил: Техничар за логистика и осигурување

1.2.2. Струка: Сообраќајна

1.2.3. Времетраење на образованието: Четири години

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Предмет карактеристичен за образовниот профил

1.4. Година на изучување на наставниот предмет: Втора година

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно: 2 (два) часа

1.5.2. Број на часови годишно: 72 (седумдесет и два) часа

1.6. Статус на наставниот предмет : Задолжителен предмет

2. Цели на наставниот предмет

По совладувањето на наставната програма по наставниот предмет *осигурување*, ученикот стекнува знаења, вештини и се оспособува:

- Да ги препознава основните карактеристики на осигурувањето;
- да споредува субјекти во осигурувањето;
- да ги објаснува елементите од договорите за осигурување;
- да ги објаснува животното и неживотното осигурување;
- да опишува процена и ликвидација на штети;
- да ги анализира соосигурувањето и реосигурувањето;
- да стекнува навики за уредно, брзо и точно извршување на работата.

3. Потребни претходни нивоа на знаења

За успешно следење и совладување на содржините од овој наставен предмет, односно постигнување на поставените цели, потребни се предзнаења од предметите сообраќајна инфраструктура, превозни средства и основи на сообраќајот и транспортот.

4. Образовен процес

4.1. Структурирање на содржините за учење

Тематски целини	Број на часови	Конкретни цели <i>Ученикот:</i>	Дидактички насоки	Корелација меѓу темат. целини и меѓу предмети
1	2	3	4	5
1.ОСНОВИ ВО ОСИГУРУВАЊЕТО	16	<ul style="list-style-type: none"> - Да го дефинира поимот „осигурување“; - да ја познава историјата на осигурувањето; - да ја објаснува функцијата на осигурувањето; - да се запознае со основните поделби на осигурувањето; - да ја опишува техничката основа на осигурувањето; - да ги набројува видовите на осигурување; - да ги толкува акционерските друштва за осигурување.	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснување на поимот „осигурување“; - презентирање примери од историјата на осигурувањето; - опишување на функциите и основните поделби на осигурувањето; - презентирање на различните видови осигурување.	Финансиско работење Практична настава
2.СУБЈЕКТИ ВО ОСИГУРУВАЊЕТО	8	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги набројува субјектите во осигурувањето; - да ги дефинира поимите „осигурувач“, „осигуреник“, „договарач“ и „корисник на осигурување“; - да ги познава посредниците и застапниците во осигурување.	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснување за основните субјекти кои се вклучени во осигурувањето и детално презентирање на нивните функции и задачи; - опишување на акционерските друштва за осигурување.	Финансиско работење Практична настава

3.ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ	10	<ul style="list-style-type: none"> - Да го дефинира предметот на осигурувањето; - да ги идентификува основните документи во осигурувањето; - да ја објаснува сумата на осигурувањето; - да ги познава премиите во осигурувањето; - да дискутира за осигуран случај; - да споредува технички резултати; - да разликува бонус и малус; - да ја опишува франшизата. 	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснување за основниот предмет на осигурувањето; - презентирање примери од основните документи во осигурувањето; - објаснување за сумата и за премиите во осигурувањето; - давање примери за осигуран случај, бонус и малус и франшиза; - анализирање на техничките резултати кои се потребни при осигурување; - презентирање примери од осигурителни полиси. 	Финансиско работење Практична настава
4.ПОИМ ЗА ЖИВОТНО И НЕЖИВОТНО ОСИГУРУВАЊЕ	12	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги набројува основните карактеристики на имотното осигурување; - да ги опишува карактеристиките на осигурување од одговорност; - да го познава осигурувањето на моторни возила; - да го објаснува транспортното осигурување - да го дефинира животното осигурување. 	<ul style="list-style-type: none"> - Презентирање на основните карактеристики на имотното осигурување; - опишување на сите потребни елементи за осигурување од одговорност; - објаснување за осигурувањето од автомобилска одговорност и осигурувањето на моторните возила; - опишување на значењето, потребата и причините за животно осигурување. 	Финансиско работење Практична настава
5.ПРОЦЕНА И ЛИКВИДАЦИЈА НА ШТЕТИ	12	<ul style="list-style-type: none"> - Да го познава процесот на процена и ликвидација на штета; - да го опишува процесот на пријава, евиденција и формирање предмет за штета; - да ги набројува елементите за одредување тотална и делумна штета; - да разликува тотална и делумна штета; - да ги дефинира основните принципи на процена на штети во осигурувањето; - да ги дефинира основните принципи на ликвидација на штети во осигурувањето. 	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснување на процесот на процена и ликвидација на штета; - презентирање на реален предмет за штета за да се опишат основните процеси; - презентирање на потребните елементи од кои зависи одредувањето на штета; - објаснување на основните принципи на проценка и ликвидација на штети во осигурувањето. 	Финансиско работење Практична настава

6.СОСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	14	<ul style="list-style-type: none"> - Да го дефинира поимот „соосигурување“; - да набројува видови соосигурување; - да склучува договор за соосигурување; - да го дефинира поимот „реосигурување“; - да ги идентификува основните карактеристики на реосигурувањето; - да ги познава основните документи во реосигурувањето; - да ги споредува договорите за реосигурување. 	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснување на поимот „соосигурување“; - презентирање различни видови соосигурување; - објаснување на начинот на изработка на договор за соосигурување; - презентирање примери на договори за соосигурување; - објаснување на поимот „реосигурување“; - презентирање примери од договори за реосигурување; - опишување на карактеристиките на реосигурувањето; - презентирање примери од документи кои се потребни за реосигурување. 	Финансиско работење Практична настава
---	----	---	---	--

4.2. Наставни методи и активности на учење

Целите на наставниот предмет *осигурување* се реализираат со примена на наставните методи: фронтално предавање, демонстрација, дискусија, цртање шеми, решавање нови и стари проблеми, активна демонстрација на ученици, учење преку сопствено откривање, работа во групи, практична работа и др.

Активностите на ученикот се: да слуша, црта, набљудува, споредува, прибележува, чита, открива, учи независно, истражува, работи домашни задачи итн.

Активностите на наставникот се искажуваат со зборување, дискусии, инструктирање, демонстрирање, поставување прашања, организирање работа во групи и индивидуална работа, оценување задачи, регистрирање.

4.3. Организација и реализација на наставата по предметот

Воспитно-образовната работа по наставниот предмет *осигурување* се реализира во училиница за стручно-теоретска настава и со изведување практична работа во осигурителни компании, брокерски друштва за осигурување, сервиси за поправка на оштетени возила под осигурување, компании за проценка на штети и вештачење итн.

Наставата се релизира во две полугодија со 2 часа неделен фонд. Домашните задачи се реализираат дома и во училиште.

4.4. Наставни средства и помагала

За ефикасно реализирање на целите на наставниот предмет *осигурување* се применуваат разни средства и помагала како: графоскоп, видеоснимки, слајдови, фотографии, компјутер, ЛЦД проектор и слично.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценувањето на постигањата на учениците се врши перманентно, преку усно проверување на знаењата по секоја завршена тематска целина. Исто така, на крајот од полугодieto и наставната година се проверуваат постигањата на учениците преку изработени тестови на знаења од тематски целини реализирани во текот на полугодieto и наставната година. Доколку ученикот не постигне резултати во реализирањето на конкретните цели на наставната програма, се постапува во согласност со законската регулатива за средно образование.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

При изборот на наставникот за наставата по *осигурување* треба да се задоволат одредени стандарди со кои ќе се постигне висок квалитет и професионализам во процесот на работењето. Покрај условите предвидени со Законот за средно образование, наставникот треба да е физички и психички здрав, да ги почитува основните етички норми на однесување, да поседува комуникациски способности, да поседува *стручно* знаење и способност, да чувствува љубов и афинитет за работа со деца, нагласени организациски способности, креативен кон промените и осовременувањето во наставата.

6.2.. Стандард за наставен кадар

Наставата по предметот *осигурување* ја реализира кадар со завршени студии по:

1. **сообраќај и транспорт**
2. **осигурување**

со здобиена педагошка, психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

6.3. Стандард на простор за наставниот предмет

За успешно реализирање на целите на наставниот предмет *осигурување* наставата се реализира во училници, според нормативите за простор и опрема, во претпријатија чија основна или споредна дејност е проблематиката на осигурување, шпедиција и транспорт.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: 31.03.2014 година

7.2. Состав на работната група:

1. Азра Тутиќ, дипл. сооб. инж., советник за сообраќајна струка во ЦСОО – Скопје, координатор
2. Проф. д-р Братислав Милошевиќ, Факултет за туризам и угостителство – Охрид
3. д-р Перо Стефановски, дипл.сооб.инж, директор за технички штети во Триглав Осигурување - Скопје
4. Александар Јованов, дипл.сооб.инж., наставник во АСУЦ „Боро Петрушевски“ – Скопје
5. м-р Благој Јованов, дипл.сооб.инж., директор во ПСС Доо – Скопје
6. Николче Спасовски, дипл.сооб.инж., наставник во АСУЦ „Боро Петрушевски“ – Скопје

8. Почеток на примена на наставната програма

Датум на започнување: 01.09.2014 година

Одобрил:

Zeqir Zeqiri, директор

9. Одобрвање на наставната програма

Наставната програма по **осигурување** за **II година** сообраќајна струка – образовен профил техничар за логистика и осигурување за учениците во средно стручно техничко образование, на предлог на Центарот за стручно образование и обука ја донесе министерот за образование и наука во Скопје со деловоден број 11-13170/1 на ден 19.08.2014 година.

Министер,
Abdilaqim Ademi